

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

НадраMonitor

**МОНІТОРИНГ ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ЗМІН У РЕГУЛЮВАННІ ВИДОБУВНОЇ ГАЛУЗІ**

12 - 18 вересня 2022 року

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проєкту "Прозорість Енергетичного Сектору", який виконує ГО "ДІКСІ ГРУП". Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО "ДІКСІ ГРУП" і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

© ГО «Діксі Груп», 2022 р.

Спецдозволи на користування надрами

Держгеонадра опублікувала інформацію про **анулювання 4** спецдозволів на видобування таких корисних копалин:

- кам'яного вугілля на ділянці шахти у межах ділянки [Ольхова Нижня](#), шахти [«Північна 3»](#) у межах діючої шахти «Північна» ДП «Сніжнеантрацит», закритої шахти [№ 2 ДХК «Торезантрацит»](#) верхні горизонти;
- суглинку на [Полянецькому](#) родовищі у Черкаській області.

Поновлено спецдозвіл на видобування питних підземних вод на ділянці [Сокілецька](#) Козятинського родовища у Вінницькій області.

Законодавчі ініціативи

У Верховній раді зареєстровано законопроект № [8026](#) від 13.09.2022 «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» (щодо фінансового забезпечення видатків на закупівлю природного газу)».

В законопроекті пропонується включити до джерел наповнення спеціального фонду державного бюджету надходження від сплати 95 відсотків:

- рентної плати за користування надрами для видобування природного газу за звітні (податкові) періоди з серпня по листопад 2022 року усіх платників рентної плати;
- відстрочених грошових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування природного газу (з урахуванням процентів за користування відстроченням) НАК «Нафтогазу» та пов'язаних з ним компаній за звітні періоди 2022 року.

Відповідно до пояснювальної записки кошти будуть спрямовуватись на закупівлю природного газу для проходження опалювального сезону.

Зареєстрований проєкт Постанови ВРУ № [7327/П1](#) від 13.09.2022 «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля».

Проєкт Постанови ВРУ розроблений для прийняття за основу законопроєкту № [7327](#) від 28.04.2022 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля». У законопроєкті пропонується створити комплексну систему моніторингу стану довкілля, яка серед іншого, включатиме моніторинг геологічного середовища України. Задля цього пропонується покласти на Держгеонадра функції моніторингу геологічного середовища.

У Верховній Раді зареєстровано законопроєкт № [8000](#) від 14.09.2022 «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

Відповідно до законопроєкту, на 2023 планується залучити до бюджету наступні доходи від видобувних галузей:

Найменування згідно з класифікацією доходів бюджету	Бюджет 2022, тис грн	Бюджет 2023 (проєкт), тис грн	Різниця, %
Рентна плата за користування надрами загальнодержавного значення	65764123,6	116816877,8	+77,6
Рентна плата за користування надрами для видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення	1294000	881600	-31,9
Рентна плата за користування надрами для видобування нафти	7440575,2	9568458,7	+28,6
Рентна плата за користування надрами для видобування природного газу	49275109,6	97400508,7	+97,7
Рентна плата за користування надрами для видобування газового конденсату	2766038,8	3199710,4	+15,7
Рентна плата за користування надрами для видобування бурштину	5200	12500	+140,4
Рентна плата за користування надрами для видобування кам'яного вугілля коксівного та енергетичного	284600	348800	+22,6
Рентна плата за користування надрами для видобування залізних руд	4698600	5405300	+15,0
Рентна плата за транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами територією України	247126,9	320922,6	+29,9
Збір за видачу спеціальних дозволів на користування надрами та кошти від продажу таких дозволів	400000	400000	0

Відповідно до проєкту Закону у 2023 році планується суттєве збільшення надходжень до бюджету від рентної плати за користування надрами: 116,8 млрд грн, що на 51 млрд грн більше, ніж у 2022 році. Збільшення доходів очікується від рентної плати на видобування природного газу: 97,4 млрд грн, що на +43,3 млрд грн більше показника 2022 року. Загалом планується збільшення надходжень до бюджету майже за всіма показниками, окрім рентної плати на видобування інших корисних копалин загальнодержавного значення.

Різниця видатків державного бюджету на 2022 рік та проєкту бюджету 2023 року

Бюджетна програма	Бюджет 2022, тис грн	Проєкт Бюджету 2023, тис грн	Різниця, %
Апарат Міністерства енергетики України	206025160	4986311	-97,6
Загальне керівництво та управління у сфері енергетики	179153,7	144372,1	-19,4
Наукова і науково-технічна діяльність у сфері енергетики	8396,1	320,8	-96,2
Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств	1032458,2	502899,9	-51,3
Гірничорятувальні заходи на вугледобувних підприємствах	340000	275400	-19,0
Реструктуризація вугільної галузі	3224993	2995868	-7,1
Впровадження Програми реформування та розвитку енергетичного сектора	31157	29732	-4,6
Державна служба геології та надр України	200102,9	73639,2	-63,2
Розвиток мінерально-сировинної бази	100000	Бюджетна програма не передбачена	-
Компенсація НАК «Нафтогаз» як суб'єкта ринку газу, на якого покладено спеціальні обов'язки	111100000	Бюджетна програма не передбачена	-
Фінансове забезпечення заходів з врегулювання заборгованості, передбачених Законом України «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу»	76000000	Бюджетна програма не передбачена	-
Придбання природного газу для проходження опалювального сезону 2022-2023 років	12700000	Бюджетна програма не передбачена	-

У 2023 році планується зменшити всі видатки на енергетику та видобувну галузь, зокрема. Серед іншого, у 2023 році не планується фінансувати державну програму розвитку мінерально-сировинної бази, яку реалізує Держгеонадра, та яка включає пошук, розробку та видобуток стратегічних корисних копалин. Окрім цього, планується вдвічі скоротити програму «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» з 1,03 млрд грн до 502 млн грн.

Новини уряду та інших ЦОВВ

Держгеонадра [затвердила](#) незалежного зовнішнього аудитора ТОВ «Нексія ДК Аудит» для проведення обов'язкового аудиту Звіту про витрати на нафтогазову діяльність за 2021 рік ТОВ «ВЕЛЛ КО», що реалізує угоду про розподіл продукції на ділянці [Угнівська](#) у Львівській області.

12 вересня 2022 року у Празі відбулася міжнародна конференція щодо сировинної безпеки Європи «Conference on Raw Materials Security of Europe», в рамках якої [провели](#) зустріч Міністр захисту довкілля та природних ресурсів України Р. Стрілець та Віце-Президент Європейської комісії М. Шефчович. Сторони домовилися співпрацювати щодо збору та оцифрування екологічної інформації про українські критичні корисні копалини та провести міжнародний інвестиційний форум для залучення іноземного капіталу та сучасних у спільні з Україною проекти.

Окрім цього, під час конференції відбулися двосторонні [зустрічі](#) української делегації з представниками ЄК, румунською та чеською делегаціями, за результатами яких досягнуто домовленості стосовно проведення ознайомчих вебінарів для представників європейського бізнесу про можливості інвестування в українські надра та про регулювання галузі.

Також, [планується](#) підписання Меморандуму про співробітництво між Державною службою геології та надр України та Чеською геологічною службою для надання експертизи й аналізу реформи надрокористування, що готується до впровадження на законодавчому рівні в Україні.